

Genomförande av Värmlandsstrategin 2040 - Förstudie

Revisionsrapport nr 3 2023

Ansvarig verksamhet	Revisionskontoret
Kontakt	Marcus Olofsson, tfn: 010 831 40 41, e-post: marcus.olofsson@regionvarmland.se
Datum	2023-09-14
Diarienummer	Rev/23023
Region Värmland Regionens hus 651 82 Karlstad	

Innehåll

1.1 Syfte och frågeställningar	4
1.2 Avgränsning.....	5
1.3 Metod.....	5
1.4 Bakgrund	5
2.1 Vilka krav finns på Region Värmland utifrån lagstiftning eller andra bestämmelser gällande det regionala utvecklingsansvaret och specifikt genomförandet av Värmlandsstrategin?	7
2.1.1 Lag (2010:630) om regionalt utvecklingsansvar	7
2.1.2 Förordning (2017:583) om regionalt tillväxtarbete	7
2.1.3 Nationell strategi för hållbar regional utveckling i hela landet 2021–2030	8
2.2 Hur är det politiska ansvaret fördelat?	9
2.3 Hur ser strukturen för genomförandet av strategin ut och hur sker samverkan med övriga aktörer i länet?	11
2.3.1 Samverkansavtal med kommunerna - Struktur för samverkan inom regional utveckling -	12
2.3.2 Uppföljning och utvärdering av samverkan och genomförande av Värmlandsstrategin	14
2.4 Vilka tänkbara risker och revisionskriterier finns ur ett revisionsperspektiv?	16
2.4.1 En samlad bedömning gällande risk och väsentlighet vid genomförandet av Värmlandsstrategin	16
2.4.2 Tänkbara revisionskriterier vid eventuell fördjupad granskning	17
2.4.3 Förslag på syfte och frågeställningar vid en eventuell fördjupad granskning:	18
2.5 Förutsättningar för en gemensam granskning med kommunerna?	18
3. Sammanfattning	20
4. Källor.....	23
Bilaga.....	24

1. Inledning

Region Värmlands revisorer ansvarar för att granska regionens samtliga verksamheter. Vid sammanträdet den 27 april 2023 beslutade revisorerna att ta fram en förstudie avseende genomförandet av Värmlandsstrategin 2040.

Region Värmland har sedan regionbildningen 2019 det regionala utvecklingsansvaret i länet. I detta ansvar ingår bland annat att i samverkan med kommuner och andra aktörer ta fram och implementera en regional utvecklingsstrategi. *Värmlandsstrategin 2040* antogs av Regionfullmäktige i juni 2021 och den syftar till att kraftsamla kring gemensamma och långsiktiga mål och prioriteringar för den regionala utvecklingen. Den ska även utgöra en grund för beslut och hur projektmedel ska fördelas på regional nivå, samt fungera som en utgångspunkt vid förhandlingar med myndigheter, regeringen och den Europeiska unionen. På så sätt är strategin både ett viktigt styrdokument för flera olika aktörer i länet och för Region Värmlands interna styrning. Samverkan kring genomförandet av strategin sker bland annat genom forumet Värmlandsrådet som inrättades i samband med regionbildningen.

Med utgångspunkt i ovanstående avses med denna förstudie framför allt att öka kunskapen kring Region Värmlands regionala utvecklingsansvar med fokus på genomförandet av Värmlandsstrategin 2040, samt att utreda förutsättningarna och behoven av en fördjupad granskning inom området. Regionens revisorer har tidigare, under 2019 och 2022, granskat regionens arbete inom regional utveckling. Granskningarna har varit inriktade på t ex olika former av bidragsgivning/stöd och det samlade arbetet inom området och endast i begränsad utsträckning berört Värmlandsstrategin (se bilaga).

1.1 Syfte och frågeställningar

Det huvudsakliga syftet med denna förstudie är att ta reda på om det finns behov av och förutsättningar för att genomföra en fördjupad granskning gällande genomförandet av Värmlandsstrategin. Förstudien syftar också till att öka kunskapen hos regionens revisorer och revisionskontoret inom området.

För att uppnå syftet med förstudien ska följande revisionsfrågor besvaras:

- Vilka krav finns på Region Värmland utifrån lagstiftning eller andra bestämmelser gällande det regionala utvecklingsansvaret och specifikt genomförandet av Värmlandsstrategin?
- Hur är det politiska ansvaret fördelat?
- Hur ser strukturen för genomförandet av strategin ut och hur sker samverkan med övriga aktörer i länet?
- Vilka tänkbara risker och granskningskriterier finns ur ett revisionsperspektiv?
- Vilka förutsättningar finns för en eventuell samgranskning med länets kommuner?

1.2 Avgränsning

Granskningen avgränsas till en förstudie, vilket innebär att ansvarsprövning av styrelse eller nämnder inte blir aktuellt i detta skede. Då fokus är på genomförandet av Värmlandsstrategin avses endast en sammanfattande beskrivning av det regionala utvecklingsansvaret att göras.

1.3 Metod

Fördelen med en förstudie är generellt att det med en begränsad insats kan ge en överblick av det aktuella verksamhetsområdet. En förstudie kan också göras mer omfattande i syfte att identifiera flera tänkbara granskningsområden inom den aktuella verksamheten. Förstudien ska vidare bidra till en ökad kunskap och förståelse för tänkbara problembilder och eventuella risker inom området samt ge revisorerna underlag för att kunna fatta beslut om eventuell fördjupad granskning.

Underlaget till förstudien består främst av olika former av styrande dokument, lagtext och information från webbplatser.

Inom ramen för förstudien har intervjuer endast genomförts i begränsad omfattning. De tjänstepersoner som deltagit i intervjuerna är en strateg/processledare för genomförandet av Värmlandsstrategin samt en analytiker med ansvar för bland annat uppföljning av mål och indikatorer. De intervjuade har givits möjlighet att kommentera och komma med synpunkter på ett färdigt utkast av rapporten.

1.4 Bakgrund

Sedan 2019 har samtliga Sveriges regioner ett lagstadgat regionalt utvecklingsansvar. Tidigare var det regionala utvecklingsansvaret organiserat på olika sätt; i vissa län hade landstinget ansvaret medan det i andra län låg på ett samverkansorgan eller på länsstyrelsen. En del av detta ansvar innebär att ansvara för att ta fram och genomföra en regional utvecklingsstrategi (RUS).

Den regionala utvecklingsstrategin är en viktig plattform för det regionala utvecklingsarbetet och ska tas fram i nära samspel med lokala, nationella och andra regionala aktörer. Den ska vara en samlad och sektorsövergripande strategi för det regionala tillväxtarbetet i ett (eller flera) län och innehålla mål och långsiktiga prioriteringar för det regionala tillväxtarbetet. Strategin ska bland annat ange riktning för en rad viktiga utvecklingsfrågor som rör t ex trafiksystem, kollektivtrafik, näringslivsutveckling, utbildning, klimatanpassning, natur- och miljövård, integration, jämställdhet, social sammanhållning, folkhälsa och kulturpolitik.

Förutom medel från regionerna, så finansieras det regionala utvecklingsarbetet och insatserna i de regionala utvecklingsstrategierna i relativt stor utsträckning med statliga nationella resurser och med resurser från EU:s budget (via de s.k. struktur- och investeringsfonderna). I princip kommer finansieringen från tre huvudsakliga källor:

- Regionalt avsatta skattemedel (inklusive skatteväxlade resurser från kommunerna)

- Statliga anslag som fördelas via statliga myndigheter eller via regionerna till projekt och verksamheter runtom i landet
- Medel från EU:s budget som fördelas genom särskilda myndigheter och regionala beslutsfunktioner

Finansiering av olika insatser sker även inom ordinarie verksamheter hos de olika aktörerna.

Värmlandsstrategin 2040

Värmlands regionala utvecklingsstrategi benämns Värmlandsstrategin 2040 och beslutades av Regionfullmäktige i juni 2021. Strategin är resultatet av en process där många representanter från kommuner, myndigheter, näringsliv och idéburen sektor deltagit och bidragit med perspektiv och underlag för länets gemensamma utvecklingsmål. Den ska som beskrevs ovan vara utgångspunkt för regionala aktörers arbete med att främja utvecklingen i Värmland, genom bland annat utgöra grund för beslut om fördelning av utvecklingsmedel i länet, samt genom att peka ut riktningen vid förhandlingar med aktörer på nationell och europeisk nivå.

Strategin består av en vision, en nulägesanalys, insatsområden samt ett kapitel om genomförande. Visionen lyder *"Ett hållbart Värmland som förändrar världen"* och ska peka ut riktningen till år 2040. Nulägesanalysen som tagits fram tillsammans med de olika representanterna från länet består av en beskrivning av åtta "värmländska styrkor" som identifierats, en beskrivning av identifierade samhällsutmaningar, samt fem olika förhållningssätt eller perspektiv. Fyra insatsområden har identifierats som bedömts vara särskilt viktiga för länets utveckling, med 13 tillhörande mål, 71 olika insatser och 48 indikatorer (egen bilaga):

- Förbättra livsvillkoren
- Höja kompetensen
- Utveckla attraktiva platser
- Stärka konkurrenskraften

Värmlandsstrategin har en egen webbplats där bland annat aktuell information och analyser finns gällande genomförandet och måluppfyllelse (varmlandsstrategin.se). Även på Region Värmlands webbplats finns strategin publicerad tillsammans med information om den samma.

2. Förstudiens resultat

I detta avsnitt presenteras förstudiens resultat utifrån studiens syfte och de olika revisionsfrågorna.

2.1 Vilka krav finns på Region Värmland utifrån lagstiftning eller andra bestämmelser gällande det regionala utvecklingsansvaret och specifikt genomförandet av Värmlandsstrategin?

I detta avsnitt avses att ge en sammanfattande bild av vilka krav som finns på Region Värmland gällande det regionala utvecklingsarbetet och mer specifikt gällande Värmlandsstrategin.

I granskningen framkommer att det framför allt är lagen (2010:630) om regionalt utvecklingsansvar samt Förordning (2017:583) om regionalt tillväxtarbete som sätter de rättsliga utgångspunkterna och ramarna för det regionala utvecklingsarbetet och regionernas ansvar gällande genomförande av de regionala utvecklingsstrategierna. Vidare har regeringen antagit "*Nationell strategi för hållbar regional utveckling i hela landet 2021–2030*" som anger fyra prioriterade områden som ska ligga till grund för det regionala utvecklingsarbetet och de regionala strategierna.

2.1.1 Lag (2010:630) om regionalt utvecklingsansvar

Av lagen framgår definitioner och vad som ingår i det regionala tillväxtarbetet¹ och mer specifikt att regionerna ska ta fram och fastställa en regional utvecklingsstrategi och samordna insatserna för genomförandet. Sammanfattningsvis ska regionerna:

- utarbeta och fastställa en strategi för länets utveckling och samordna insatser för genomförandet av strategin;
- besluta om användningen av vissa statliga medel för regionalt tillväxtarbete;
- upprätta och fastställa länsplaner för regional transport-infrastruktur;
- följa upp, låta utvärdera och årligen redovisa resultatet av det regionala utvecklingsarbetet till regeringen.

Lagen anger även att regionerna ska fastställa mål och prioriteringar för det regionala kompetensförsörjningsarbetet och tillhandahålla bedömningar av länets kompetensbehov inom offentlig sektor på kort och lång sikt.

2.1.2 Förordning (2017:583) om regionalt tillväxtarbete

En annan viktig utgångspunkt för det regionala utvecklingsarbetet som regionerna måste förhålla sig till är *Förordning (2017:583) om regionalt tillväxtarbete*. Förordningen, som kan sägas vara ett komplement till lagstiftningen och som utfärdas av regeringen, innehåller mer specificerade bestämmelser. Bestämmelserna gäller bland annat ansvaret för det regionala tillväxtarbetet, den regionala utvecklingsstrategin, statliga myndigheters medverkan, användning av statliga medel

---

¹ Med regionalt tillväxtarbete avses insatser för att skapa en hållbar regional tillväxt och utveckling.

för det regionala tillväxtarbetet, samt uppföljning, utvärdering och redovisning inom området.

I förordningens inledande bestämmelser anges att det regionala tillväxtarbetet avser insatser för att skapa hållbar regional tillväxt och utveckling. Vidare ska det regionala tillväxtarbetet bedrivas i syfte att uppfylla målen i den nationella tillväxtarbetet (den nationella strategin) och det europeiska sammanhållningspolitiken. I den 4 § anges särskilt att ekonomisk, social och miljömässig hållbarhet ska vara en integrerad del i analyser, strategier, program och insatser i det regionala tillväxtarbetet.

I 8 § behandlas den regionala utvecklingsstrategin särskilt och här framgår ramarna för framtagandet och genomförandet av strategin. I §§ 9–10 anges att den regionala utvecklingsstrategin ska upprättas utifrån en analys som innehåller läns specifika förhållanden och ska ske i samverkan med berörda kommuner, regioner samt länsstyrelser och andra berörda statliga myndigheter. Näringslivet och det civila samhällets organisationer i länet ska erbjudas möjligheter till samverkan.

I § 14 anges att regionerna ska samordna insatserna för genomförandet av den regionala utvecklingsstrategin. Här anges särskilt att (samordningen av) genomförandet ska ske med berörda kommuner, länsstyrelser och andra berörda statliga myndigheter. Även vid genomförandet ska näringslivet och det civila samhällets organisationer i länet erbjudas möjligheter till samverkan.

Enligt §§ 16–17 ska regionerna även genomföra uppföljningar, analyser och utvärderingar av det regionala tillväxtarbetet löpande, systematiskt och långsiktigt.

Vidare ska uppföljningen och utvärderingen göras utifrån ekonomisk, social och miljömässig hållbarhet. Statistik ska redovisas med kön som övergripande indelningsgrund. Regionerna ska även rapportera resultatet av sin analys, uppföljning och utvärdering till regeringen.

2.1.3 Nationell strategi för hållbar regional utveckling i hela landet 2021–2030

I *Nationell strategi för hållbar regional utveckling i hela landet 2021–2030*, framgår ramar för hur de regionala utvecklingsstrategierna ska utformas. Regeringen har genom den nationella strategin angett fyra brett formulerade områden som ska ligga till grund för genomförandet:

- Likvärdiga möjligheter till boende, arbete och välfärd i hela landet,
- Kompetensförsörjning och kompetensutveckling i hela landet,
- Innovation och förnyelse samt entreprenörskap och företagande i hela landet,
- Tillgänglighet i hela landet genom digital kommunikation och genom transportsystemet.

Regionerna väljer dock själva och utifrån sina förutsättningar vart fokus ska läggas samt vilka prioriterade områden som ska ingå.

Kommentar:

Utifrån gällande lagstiftning, förordning med mera har riksdag och regering gett regionerna ansvaret för att samordna framtagandet men också genomförandet av de regionala utvecklingsstrategierna. Det betyder att det är länets aktörer tillsammans

som anger innehåll och står för det faktiska genomförandet av de gemensamma målen för det regionala utvecklingsarbetet. I förordningen anges explicit att genomförandet i första hand ska ske med berörda kommuner, länsstyrelser och andra berörda statliga myndigheter, samtidigt som övriga aktörer som näringsliv och civila samhället kan erbjudas möjlighet att delta. Värt att notera är att det inte är tvingande för kommunerna att delta i genomförandet av de regionala utvecklingsstrategierna på samma sätt som de statliga myndigheterna som är skyldiga enligt förordningen att *"[...] utifrån sina verksamhetsområden ge det biträde som behövs till den som har ansvaret för det regionala tillväxtarbetet"*. Vidare ska de statliga myndigheterna i sin verksamhetsplanering beakta insatser som bidrar till att uppnå målen i de regionala utvecklingsstrategierna och till det regionala tillväxtarbetet.

2.2 Hur är det politiska ansvaret fördelat?

För att besvara denna frågeställning har vid sidan av Värmlandsstrategin en genomgång av styrelsens och respektive nämnds reglementen gjorts.

I de allmänna bestämmelserna som fullmäktige antagit anges att regional utveckling bland annat består av områdena kompetensförsörjning, näringsliv, kultur, folkbildning, folkhälsa, samt infrastruktur. Utifrån genomgången av nämndernas reglementen framgår att det regionala utvecklingsuppdraget är spritt på flera olika nämnder, som den Regionala utvecklingsnämnden (RUN), Kollektivtrafiknämnden (KTN) samt Kultur- och bildningsnämnden (KBN). Regionstyrelsen har ingen uttalad roll gällande det regionala utvecklingsarbetet men kan sägas ha ett generellt ansvar att följa och ha uppsikt över nämndernas verksamheter. Styrelsen ska i detta avseende bland annat:

- Utöva uppsikt över övriga nämnders och gemensamma nämnders verksamhet.
- Kontinuerligt följa verksamheten i övriga nämnder.
- Bereda eller yttra sig i ärenden som ska handläggas av fullmäktige i enlighet med kommunallagen.

Vid sidan av de krav som ställs i Kommunallagen angående uppsiktsplikt med mera har styrelsens presidium även en ledande och framträdande roll i Värmlandsrådet, där frågor om länets utveckling med mera ingår (se nedan).

Den Regionala utvecklingsnämnden ska enligt sitt reglemente fullgöra Region Värmlands uppgifter enligt förordningen (2017:583) om regionalt tillväxtarbete. Enligt reglementet innebär det följande:

- Efter beredning av respektive nämnd, upprätta förslag till regional utvecklingsstrategi.
- Upprätta delstrategier eller handlingsplaner för att genomföra de delar av den regionala utvecklingsstrategin som ligger inom nämndens ansvarsområde.
- Löpande analysera, följa upp, utvärdera och sammanställa resultaten av det regionala tillväxtarbetet.

- Ansvara för det löpande samrådet och samverka med Värmlands kommuner, andra regionkommuner och berörda utvecklings- och tillväxtaktörer inom nämndens ansvarsområde.

Kommentar

Efter genomgång av reglementena framgår att det är Regionala utvecklingsnämnden som ansvarar för att fullgöra Region Värmlands åtaganden i enlighet med *Förordning om (2017:583) regionalt tillväxtarbete*. Med detta menas framför allt den del av det regionala utvecklingsarbetet som inbegriper samordning av framtagande och genomförande av Värmlandsstrategin. Den Regionala utvecklingsnämnden ansvarar dock inte för Region Värmlands hela regionala utvecklingsarbete då det också är fördelat på Kollektivtrafiknämnden samt Kultur- och bildningsnämnden.

Regionstyrelsen har ingen uttalad roll i det regionala utvecklingsarbetet eller kopplat till Värmlandsstrategin, men dess presidium ingår i Värmlandsrådet som bland annat behandlar denna typ av utvecklingsfrågor.

2.3 Hur ser strukturen för genomförandet av strategin ut och hur sker samverkan med övriga aktörer i länet?

Som beskrivits ovan har regionerna enligt Förordning (2017:583) om regionalt tillväxtarbete, ansvar för att samordna genomförandet av de regionala utvecklingsstrategierna vilket kräver samverkan med ett flertal aktörer i länet.

I Värmlandsstrategin anges att den i första hand fokuserar på vad som Region Värmland och övriga aktörer ska göra tillsammans och i mindre utsträckning på hur det ska göras. Dock lyfts tre centrala utgångspunkter för att genomförandet ska kunna bli framgångsrikt;

- Det regionala ledarskapet
- Förändringsnycklar
- Insats- och handlingsplaner

Det regionala ledarskapet består av ett flertal större aktörer inom offentlig sektor i Värmland, som exempelvis Region Värmland, kommunerna, Länsstyrelsen, Karlstads universitet, idéburen sektor, näringsliv och andra regionala aktörer. I strategin förklaras det regionala ledarskapet som:

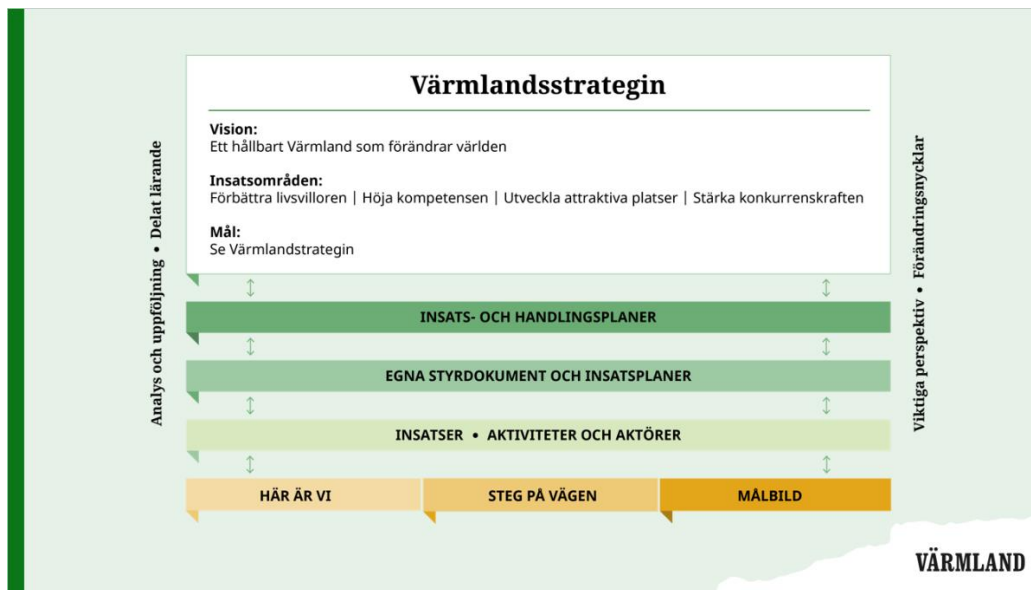
"[...] ett samspel mellan organisationer med olika verksamheter, uppdrag och styrformer som kompletterar varandra. Ingen ensam aktör kan utveckla ett helt län, det behöver göras gemensamt. Det regionala ledarskapets företrädare bidrar med olika delar och behöver samverka och skapa engagemang i processer som bidrar till utveckling".

Vidare anges att det är varje aktörs ansvar att axla ledarskapet beroende på område, tillfälle och förutsättningar. I strategin anges även att Region Värmland, som har det regionala utvecklingsansvaret, även ska ta initiativ till att föra dialog kring genomförande, samverkan och lärande.

Med förändringsnycklar menas främst ett gemensamt förhållningssätt som varje aktör bör anamma för att genomförandet ska bli framgångsrikt. Tre förändringsnycklar har identifierats: 1) *Vi leder modigt*, som handlar om vikten ett sammanhållet och modigt ledarskap och att våga misslyckas, 2) *Vi samverkar på nya sätt*, som bland annat handlar om att dela erfarenheter kring samverkan, ha en tydlig struktur för samverkan och ha en hög delaktighet, samt 3) *Vi utforskar proaktivt*, som handlar om att tänka utanför invanda banor och hitta nya sätt att arbeta.

Den tredje viktiga utgångspunkten i Värmlandsstrategin handlar om vikten av att ta fram insats- och handlingsplaner för att kunna nå de långsiktiga målen till 2040.

I figuren nedan redovisas ges en översiktlig bild av hur det är tänkt att Värmlandsstrategins vision och målsättningar ska uppnås:

Figur 1. Genomförande av Värmlandsstrategin (Källa Region Värmland)

En förändringshandbok har tagits fram av Region Värmland under 2022 med syfte att fungera som ett verktyg för genomförandet av Värmlandsstrategin och ett stöd i att knyta de olika aktörernas insats-, handlings-, eller verksamhetsplaner till Värmlandsstrategin.

För Region Värmlands del anges i Regionplanen att Värmlandsstrategin pekar ut riktningen för hela Värmlands utveckling, men fungerar även som ett planeringsverktyg. Enligt Regionstyrelsens planeringsdirektiv ska nämnderna ange i skriftliga svar hur föreslagna resultatmål kan kopplas samman med för verksamheten relevanta mål inom Värmlandsstrategin 2040 respektive Agenda 2030.

2.3.1 Samverkansavtal med kommunerna - Struktur för samverkan inom regional utveckling -

I samband med att Region Värmland bildades 2019 har ett särskilt samverkansavtal tagits fram mellan regionen och länets samtliga kommuner och som har beslutats av respektive fullmäktigeförsamling. Enligt avtalet är det huvudsakliga syftet att upprätthålla en långsiktig och strategisk planering för Värmland som bidrar till att gemensamma resurser används på ett effektivt sätt.

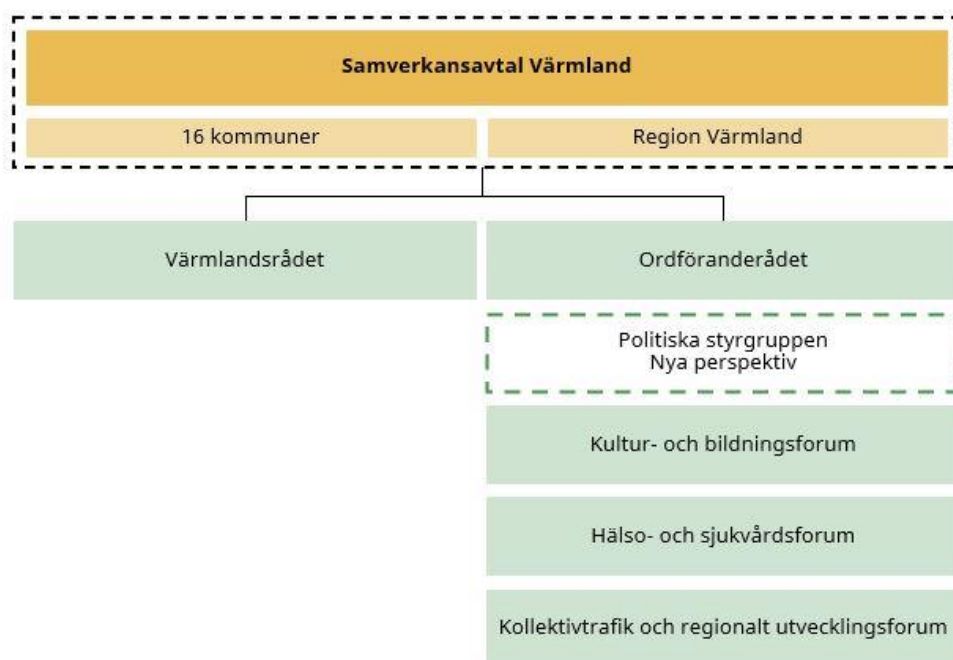
Samverkansavtalet innehåller information om ansvarsfördelningen mellan regionen och kommunerna samt samverkansstrukturen med Värmlandsrådet och olika sakområdesråd där bland annat regional utveckling är ett område. Vidare finns även information om administrativt stöd, ekonomi och när utvärdering av avtalet ska ske.

I avtalet framgår att varje aktör ska samverka kring gemensamma frågor som infrastruktur, kollektivtrafik, kompetensförsörjning, kultur, miljö- och klimat, näringslivsutveckling, hälso- och sjukvård samt folkhälsofrågor. Flera av ovanstående områden kan sägas ingå i det som benämns regional utveckling. I

avtalet anges även att Värmlandsstrategin är utgångspunkten för det regionala utvecklingsarbetet samt att parterna är överens om att tillsammans samverka kring och bidra till att förverkliga målen i strategin.

I granskningen har inte framkommit att det finns liknande samverkansavtal mellan regionen och övriga aktörer som medverkar till genomförandet av strategin, men av intervjuer framkommer att det finns etablerade forum för samverkan med idéburen sektor, universitetet och Länsstyrelsen.

Figur 2. Struktur utifrån samverkansavtal (Källa: Region Värmland)

Deltagare i forumen

Regionen har ordförandeskapet och administrativa ansvaret för forumen (kallelse, sekreterarskap, minnesanteckningar med mera) och kommunerna utser vice ordförande. Kommunerna erbjuds möjlighet att utse två ledamöter och två personliga ersättare (som tjänstgör vid ordinarie ledamots frånvaro). Region Värmland deltar med två eller fler ledamöter och med möjlighet till personliga ersättare (som tjänstgör vid ordinarie ledamots frånvaro).

Värmlandsrådet

Värmlandsrådet består av två förtroendevalda från varje kommun (varav en är KSO), Regionstyrelsens presidium, samt representanter från Hälsa- och sjukvårdsnämnden, Regionala utvecklingsnämnden, Kollektivtrafiknämnden och Kultur- och bildningsnämnden. Totalt cirka 70 personer, varav ungefär 50 av dessa är förtroendevalda. På Värmlandsrådets möten, som hålls 2–4 gånger per år, deltar Region- och kommundirektörer i form av direktörsberedning.

Sakområdesforum

Sakområdesforum är ett informationsforum för specifika sakfrågor, som exempelvis regional utveckling, men har inte mandat att ta olika ställningstagande, det görs enbart av Ordföranderådet. Likt övriga forum och råd, har sakområdesforumen ej

heller ingen juridisk beslutsrätt i kommunallagens mening. Varje forum har möten vid behov, men de ska ske förslagsvis 2–4 gånger per år.

Forumerna ska ha dialog med respektive yrkesnätverk för att säkra dialogen mellan förtroendevalda och tjänstepersoner i länets kommuner och regionen.

Direktörsberedningen ansvarar för att utse vilka yrkesnätverk som ska fungera som stöd till sakområdesforumerna. Som framgår av figur 2 ovan finns för närvarande följande sakområdesforum:

- Hälso-och sjukvårdsforum
- Kollektivtrafik- och regionalt utvecklingsforum
- Kultur-och utbildningsforum

Sakområdesforum för Kollektivtrafik och regional utveckling leds av ordförandena i regionens Regionala utvecklingsnämnd samt Kollektivtrafiknämnd. Vice ordförande representerar Karlstads kommun.

2.3.2 Uppföljning och utvärdering av samverkan och genomförande av Värmlandsstrategin

Utvärdering av samverkansavtal mellan Region Värmland och länets kommuner

I samverkansavtalet anges att en första utvärdering av avtalet ska genomföras under våren 2021. Enligt uppgift har en utvärdering genomförts och förslag på förbättringsåtgärder tagits fram och genomförts under 2022. Bland annat har rollfördelningen mellan Värmlandsrådet och ordföranderådet setts över liksom beredningsprocessen av ärenden. Efter utvärderingen har även en planeringskalender/årshjul för Värmlandsrådet tagits fram.

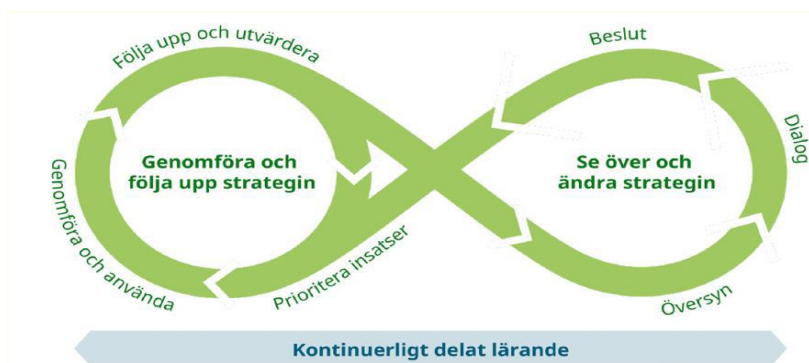
Uppföljning av Värmlandsstrategin

Under 2023 har ett särskilt verktyg som benämns "Årshjul" för planering och genomförande av Värmlandsstrategin börjat användas, som också fokuserar på uppföljning och lärande. Det har arbetats fram under 2021 – 2022 i dialog med bland andra kommuner och Länsstyrelse. Under 2023 har tre större möten planerats och genomförts. Det första mötet var ett arbetsmöte/workshop med fokus på nulägesanalys av Värmlandsstrategin och vände sig främst till tjänstepersoner och sakkunniga. Årets andra möte, riktningmötet, anordnades i mars och vände sig politiker, beslutfattare och chefer (det regionala ledarskapet), där fokus var på att fortsätta arbetet utifrån föregående möte och fokusera på en riktningen framåt. Under hösten anordnas en årlig konferens; Värmland 2040, där fokus är på att inspirera aktörerna i arbetet med länets utmaningar och att uppfylla strategins vision och målsättningar.

Värmlandsstrategins mål följs upp utifrån fastslagna indikatorer och en gång per år släpps också en nulägesanalys som bygger på uppföljningen och dialog med det

regionala ledarskapet. Nulägesanalysen för 2023 presenterades under våren samma år.

Figur 3 Värmlandsstrategins process (Källa: Region Värmland)

Vid sidan av den årliga uppföljningen ska varje region i enlighet med Förordning (2017:583) om regionalt tillväxtarbete göra en översyn av den regionala utvecklingsstrategin en gång per mandatperiod.

I förstudien framkommer även att en utvärdering har gjorts av hur Region Värmland har tagit sig an och genomförts det regionala utvecklingsuppdraget som beskrivs i gällande lagstiftning (se ovan). Utvärderingen gjordes av ett konsultbolag under 2022.

Kommentar:

Utifrån det som presenterats ovan framgår att Värmlandsstrategin innehåller ett eget kapitel gällande genomförande samt grundläggande utgångspunkter och förhållningssätt för att genomförandet av strategin ska bli framgångsrikt. En särskild "Förändringshandbok" har även tagits fram av Region Värmland för att stötta de olika aktörerna vid genomförandet av strategin.

Det är framför allt två centrala strukturer för samverkan kring genomförandet av Värmlandsstrategin som framkommit i förstudien. Det ena är den samverkan mellan regionen och kommunerna kring de regionala utvecklingsfrågorna och Värmlandsstrategin som sker utifrån det gemensamma samverkansavtalet som beslutades 2019. Samverkansformerna har utvärderats under 2021 – 2022 och förbättringsåtgärder har genomförts. Det har inom ramen för denna förstudie inte framkommit i vilken utsträckning det finns liknande avtal eller överenskommelser med t ex näringsliv, lärosäten eller idéburen sektor, men enligt uppgift förekommer en löpande dialog i olika forum med dessa aktörer.

Den andra strukturen utgår från Värmlandsstrategins årshjul som tagits fram från och med 2023 och som bland annat innehåller aktiviteter med löpande dialog, lägesrapporter samt utvärdering. Uppföljning av strategin sker utifrån fastställda mål och indikatorer årligen.

2.4 Vilka tänkbara risker och revisionskriterier finns ur ett revisionsperspektiv?

Inom ramen för denna förstudie har ingen specifik riskanalys eller liknande för genomförandet av Värmlandsstrategin funnits att tillgå. Utifrån den information som presenterats ovan samt utifrån den nulägesanalys som genomfördes under våren 2023 redovisas här några tänkbara risker som kan härledas till genomförandeprocessen och som skulle kunna fungera som utgångspunkt för en revisionell granskning.

- Bristande måluppfyllelse
- Målkonflikter, för många mål, brist på prioritering
- Att framtagna insatser inte är tillräckligt konkreta för att genomföras
- Svårt att mäta, men också att veta att rätt saker mäts
- Bristande samverkansstruktur, otydligt syfte m.m.
- Olika syn på vad samverkan innebär
- Bristfällig samverkan med övriga aktörer vid sidan av kommunerna där avtal eller liknande saknas som t ex statliga myndigheter, näringsliv, idéburen sektor och lärosäten.
- Att någon aktör inte tar sitt ansvar i samverkan
- För få resurser för att genomföra utvecklingsarbetet
- Otydlighet vad gäller roller och mandat. Otydligt ledarskap.
- Att dialoger och det som kommer fram ur dessa inte omsätts i praktiken – ingen verkstad

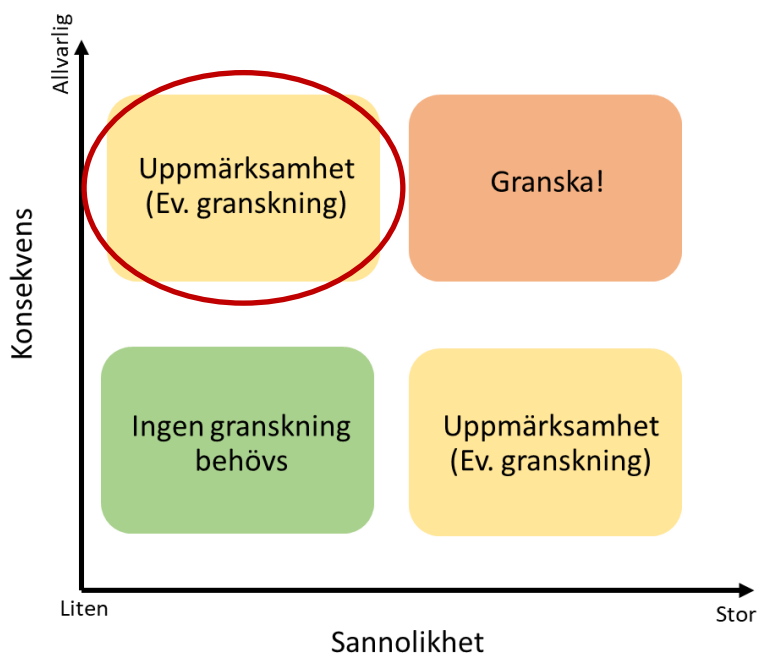
2.4.1 En samlad bedömning gällande risk och väsentlighet vid genomförandet av Värmlandsstrategin

I SKR:s skrift "God revisionssed 2022" finns en matris framtagen till hjälp för att kunna bedöma hur väsentliga riskerna är (se figur 4 nedan). För att bedöma väsentlighet värderas sannolikhet och konsekvens, det vill säga hur troligt det är att risken realiserar och hur allvarligt det är eller blir om så sker.

Utifrån det som framkommit i denna förstudie gällande genomförandet av Värmlandsstrategin, görs bedömningen att konsekvenserna skulle kunna bli allvarliga för det regionala utvecklingsarbetet i länet som Region Värmland och den Regionala utvecklingsnämnden ansvarar för i enlighet med *Förordning (2017:583) om regionalt tillväxtarbete*, om genomförandet av Värmlandsstrategin inte sker på ett ändamålsenligt sätt, exempelvis genom att samverkan etc inte fungerar eller är ineffektivt.

Även om det finns en risk att detta inträffar, så bedöms sannolikheten inte vara överhängande i dagsläget. Anledningen till det är främst att det finns framtagna samverkansstrukturer och att resurser tillsatts för genomförandet. Till detta hör också att samverkansstrukturen i form av Värmlandsrådet, arbetssätt med mera inom ramen för samverkansavtalet har utvärderats under 2021 – 2022, samt att Värmlandsstrategin i sig följs upp och utvärderas kontinuerligt utifrån det årshjul som tagits fram. Genom detta arbetssätt bör exempelvis svagheter när det gäller genomförande och samverkan kunna uppmärksammas och lyftas till ansvariga.

Figur 4. Risk- och väsentlighetsmatris (Källa: SKR)

Ur ett revisionellt perspektiv kan det utifrån bedömningen ovan vara viktigt att vara uppmärksam kring genomförandet av Värmlandsstrategin (se röd markering i figur 4). Det kan exempelvis handla om att följa arbetet löpande (alternativt hela det regionala utvecklingsansvaret) på olika sätt, exempelvis genom muntliga lägesrapporter eller eventuellt en fördjupad granskning även om det senare inte bedöms vara brådskande för tillfället.

2.4.2 Tänkbara revisionskriterier vid eventuell fördjupad granskning

Även om behovet av en fördjupad granskning av genomförandet av Värmlandsstrategin för tillfället inte bedöms vara överhängande, så ges förslag på tänkbara revisionskriterier samt syfte och frågeställningar nedan.

Tänkbara revisionskriterier:

- Lagen (2010:630) om regionalt utvecklingsansvar
- Förordning (2017:583) om regionalt tillväxtarbete
- Nationell strategi för hållbar regional utveckling i hela landet 2021–2030
- Kommunallagen (2017:725) (Styrelsens övergripande ansvar)
- Värmlandsstrategin 2040
- Regionfullmäktiges beslut (RF § 73, 2021-06-02)
- Planeringsdirektiv
- Styrelse och nämnders svar på planeringsdirektiv
- Samverkansavtal -Värmland (Värmlandsrådet, sakområde Regional utveckling, har beslutats i regionens respektive kommunernas fullmäktigeförsamlingar)
- Värmlandsrådets arbetsformer
- Årshjul för Värmlandsstrategin 2040

2.4.3 Förslag på syfte och frågeställningar vid en eventuell fördjupad granskning:

Då det är Regionala utvecklingsnämnden som enligt sitt reglemente har ansvar för att fullgöra Region Värmlands uppgifter enligt förordningen (2017:583) om regionalt tillväxtarbete, kan ett övergripande syfte med en fördjupad granskning vara att granska hur nämnden fullgör sitt ansvar inom området. Det skulle kunna formuleras enligt följande:

”Att granska Regionala utvecklingsnämndens styrning, uppföljning och internkontroll avseende genomförande av Värmlandsstrategin 2040.”

Syftet skulle även kunna utvidgas till att inkludera en granskning av Regionstyrelsens och de övriga nämndernas koppling av sina resultatmål till relevanta mål inom Värmlandsstrategin som planeringsdirektivet föreskriver. Vid granskning av hela det regionala utvecklingsuppdraget behöver även Kollektivtrafiknämndens och Kultur- och bildningsnämndens ansvarsområden ingå i granskningen.

Exempel på frågeställningar gällande granskning av genomförandet av Värmlandsstrategin:

- Har Regionala utvecklingsnämnden tillsett att samverka med aktuella aktörer sker på ett ändamålsenligt sätt utifrån de krav som ställs i reglementet?
- Har Regionala utvecklingsnämnden tillsett att uppföljning, utvärdering och redovisning av Värmlandsstrategin sker på ändamålsenligt sätt?
- Har Regionala utvecklingsnämnden tillsett att grundläggande förutsättningar i form av tillräckliga resurser har avsatts för genomförandet av Värmlandsstrategin?
- Har styrelse och nämnder tillsett att Värmlandsstrategin integrerats i regionens styrande dokument?
- Har styrelse och nämnder angett hur deras resultatmål hänger samman med relevanta mål i Värmlandsstrategin i enlighet med planeringsdirektivet?

2.5 Förutsättningar för en gemensam granskning med kommunerna?

Inom ramen för denna förstudie har även en genomgång av förutsättningarna för en eventuell samgranskning inom området mellan Region Värmland och länets kommuner gjorts.

För att en samgranskning ska vara aktuell krävs bland annat att de olika huvudmännen ansvarar för olika delar i en gemensam process och att det finns relevanta revisionskriterier i form av exempelvis lagstiftning eller gemensamma beslut som kan fungera som utgångspunkt för granskningen. Exempel på gemensamma revisionsgranskningar som tidigare genomförts är bland annat arbete kring våld i nära relationer, palliativ vård samt missbruksvård.

I enlighet med aktuell lagstiftning ska regionerna samordna insatserna för genomförandet av den regionala utvecklingsstrategin med kommunerna.

Kommunerna har dock inte motsvarande skyldighet att medverka i det regionala utvecklingsarbetet, utan de avgör själva i vilken utsträckning detta ska ske.

I samverkansavtalet från 2019 anges att regionen och kommunerna är överens om att samverka kring gemensamma regionala utvecklingsfrågor som infrastruktur, kollektivtrafik, kompetensförsörjning, kultur, miljö- och klimat, näringslivsutveckling, hälso- och sjukvård samt inom folkhälsoområdet. I avtalet anges också att utgångspunkten för det regionala utvecklingsarbetet är Värmlandsstrategin och att parterna är överens att samverka kring och bidra till att förverkliga målen i strategin. Då samverkansavtalet har beslutats i regionfullmäktige och i samtliga kommunfullmäktigen i länet så skulle det kunna fungera som ett giltigt revisions-/granskningskriterium och utgångspunkt för en eventuell samgranskning.

Ur ett revisionsperspektiv är det viktigt att kunna påvisa vilken styrelse eller nämnd som är ansvarig för den verksamhet som ska granskas. I Region Värmland har Regionala utvecklingsnämnden ett tydligt ansvar för det regionala utvecklingsarbetet och genomförandet av Värmlandsstrategin i enlighet med Förordning (2017:583) om regionalt tillväxtarbete. På den kommunala sidan är det dock inte lika tydligt vilken instans som ansvarar för samverkan kring de gemensamma områden som omnämns i samverkansavtalet.

Kommentar:

Som beskrivits ovan finns ingen tvingande lagstiftning eller bestämmelser för kommunerna att delta i det regionala utvecklingsarbetet utan graden av engagemang styrs helt av den enskilda kommunen. Samverkansavtalet som bland annat stipulerar att regionen och kommunerna ska samverka kring gemensamma frågor kan betraktas som ett giltigt revisions- eller granskningskriterium att utgå från vid en eventuell samgranskning då det har beslutats i respektive fullmäktige.

När det gäller ansvaret för genomförandet av Värmlandsstrategin på den kommunala nivån kan det vara svårt att avgöra, då det inom ramen för denna förstudie inte framkommit att det finns ett samlat ansvar motsvarande det som Regionala utvecklingsnämnden har ute i kommunerna. En möjlig utgångspunkt skulle dock kunna vara att granska kommunstyrelsen då bland annat KSO deltar i Värmlandsrådet och utifrån att styrelsen har ett övergripande ansvar.

Ett problem vid en eventuell samgranskning kan vara att få en uppfattning om i vilken utsträckning en kommun arbetar med målen i Värmlandsstrategin och om det är möjligt att kunna ge rekommendationer till t ex en kommunstyrelse eller kritik utifrån det som framkommer i granskningen. Det finns en risk för att det kan bli svårt att definiera vad som ska granskas i kommunerna och i så fall hur kommunernas arbete med dessa frågor ska värderas och tolkas, samt att dessa granskningar blir för grunda. Med anledning av detta kan det kanske vara bättre att basera en eventuell granskning på Regionala utvecklingsnämndens ansvar (enligt ovan) och inkludera företrädare från kommuner och övriga aktörer kring genomförandet av Värmlandsstrategin vid intervjuer.

3. Sammanfattning

Syftet med denna förstudie har varit att ta reda på om det finns behov av och förutsättningar för att genomföra en fördjupad granskning gällande genomförandet av Värmlandsstrategin. Förstudien syftar också till att öka kunskapen hos regionens revisorer och revisionskontoret inom området.

Förutsättningarna för att genomföra en fördjupad granskning bedöms vara möjlig, men inte brådskande i dagsläget. Revisorerna bör ändå följa utvecklingen och överväga en granskning på sikt. Möjligtvis kan även granskningsområdet utvidgas till att omfatta hela det regionala utvecklingsansvaret och bygga vidare på tidigare granskningar (se bilaga).

Nedan följer sammanfattade svar på de frågeställningar som ställdes i inledningen.

Frågeställningar	Svar/kommentar
<p><i>Vilka krav finns på Region Värmland utifrån lagstiftning eller andra bestämmelser gällande det regionala utvecklingsansvaret och specifikt genomförandet av Värmlandsstrategin?</i></p>	<p>Utifrån <i>Lagen om regionalt utvecklingsansvar (2010:630)</i>, samt <i>Förordning om regionalt tillväxtarbete (2017:583)</i> ansvarar Region Värmland för att samordna framtagandet och genomförandet av den regionala utvecklingsstrategin tillsammans med bl a länets kommuner, länsstyrelse, näringsliv, idéburen sektor och lärosäten. Region Värmland ansvarar även för uppföljning, utvärdering och analys av strategin.</p>
<p><i>Hur är det politiska ansvaret fördelat?</i></p>	<p>I reglementet fastställs att den Regionala utvecklingsnämnden ansvarar för att samordna framtagande och genomförande av Värmlandsstrategin. När det gäller hela det regionala utvecklingsarbetet så är det också fördelat på Kollektivtrafiknämnden samt Kultur- och bildningsnämnden. Regionstyrelsen har ingen uttalad roll i det regionala utvecklingsarbetet eller kopplat till Värmlandsstrategin, men dess presidium ingår i Värmlandsrådet som bland annat behandlar denna typ av utvecklingsfrågor.</p>

<p><i>Hur ser strukturen ut för genomförandet av strategin ut och hur sker samverkan med övriga aktörer i länet?</i></p>	<p>Det kan sägas finnas två centrala strukturer för genomförandet av strategin.</p> <p>Den ena utgår från samverkansavtalet mellan regionen och kommunerna som är framtaget och beslutat i respektive fullmäktigeförsamling. Avtalet beskriver en samverkansstruktur, roller och ansvarsområden med mera. Regional utveckling ingår som ett eget område och sakområdesforum.</p> <p>Den andra strukturen utgår från Värmlandsstrategin och ett särskilt årshjul har tagits fram för att underlätta planering, löpande dialog, lägesrapportering samt utvärdering.</p>
<p><i>Vilka tänkbara risker och granskningskriterier finns ur ett revisionsperspektiv?</i></p>	<p>Ett flertal tänkbara risker har identifierats och som kan vara aktuella i genomförandeprocessen av Värmlandsstrategin. Riskerna handlar bland annat om bristande måluppfyllelse, bristfällig samverkan, otydliga roller och mandat.</p> <p>Ett flertal revisionskriterier har identifierats som kan fungera som utgångspunkt vid en eventuell fördjupad granskning. Dessa är exempelvis lagstiftning, fullmäktigebeslut och samverkansavtal.</p> <p>En sammanvägd bedömning är att en fördjupad granskning inom området är genomförbar utifrån Regionala utvecklingsnämndens ansvar, men inte brådskande.</p>
<p><i>Vilka är förutsättningar för en gemensam granskning med länets kommuner?</i></p>	<p>Medan det finns ett flertal revisionskriterier att utgå från när det gäller regionen, saknas detsamma när det gäller kommunerna. Endast ett tyngre revisionskriterium i form av samverkansavtalet mellan regionen och kommunerna har identifierats.</p>

	<p>Medan ansvaret och granskningsobjekten i regionen framgår relativt tydligt, saknas samma tydlighet hos kommunerna. Detta sammantaget gör att förutsättningarna för en eventuell gemensam granskning av genomförandet av Värmlandsstrategin bedöms vara mindre goda.</p> <p>En möjlighet kan dock vara att inkludera representanter från kommuner och andra aktörer vid en eventuell fördjupad granskning av Regionala utvecklingsnämndens ansvar.</p>
--	--

4. Källor

Lagstiftning, förordningar, beslut med mera tillika revisionskriterier:

- Lagen (2010:630) om regionalt utvecklingsansvar
- Förordning (2017:583) om regionalt tillväxtarbete
- Nationell strategi för hållbar regional utveckling i hela landet 2021–2030
- Kommunallagen (2017:725)
- Regionfullmäktiges beslut (RF § 73, 2021-06-02)
- Regionplan 2023 samt 2024
- Regionfullmäktiges planeringsdirektiv
- Styrelse och nämnders svar på planeringsdirektiv
- Internkontrollplaner
- Samverkansavtal -Värmland (Värmlandsrådet, sakområde Regional utveckling, har beslutats i regionens respektive kommunernas fullmäktigeförsamlingar)
- Värmlandsrådets arbetsformer
- Värmlandsstrategin 2040
- Årshjul för Värmlandsstrategin 2040

Övriga skriftliga källor

- Förändringshandboken, Region Värmland
- Nulägesanalys 2023 Region Värmland
- Regionerna och det regionala utvecklingsarbetet, SKR
- Regionens röst, SKR
- Regioner i rörelse, SKR
- Blom A, Johansson J, Persson M (2022) Regionboken. Sverige på regional nivå. Studentlitteratur AB, Lund

Intervjuer

- Processledare, Regional utveckling
- Analytiker, Regional utveckling

Exempel på intervjupersoner vid en eventuell fördjupad granskning

- Presidium/ ordförande Regionala utvecklingsnämnden
- Ev representanter från kommuner: Värmlandsrådet, samverkansforum
- Regiondirektör/bitr. regiondirektör
- Kommundirektörer
- Direktör för Regional utveckling
- Enhetschef Regional utveckling
- Processledare samt analytiker, Regional utveckling
- Ev representanter från länets kommuner och övriga aktörer

Bilaga

Revisionens tidigare granskningar inom området

Revisorerna har genomfört tre granskningar gällande Regionstyrelsens respektive Regionala utvecklingsnämndens ansvar när det gäller det regionala utvecklingsuppdraget med mera under perioden 2019–2022.

1.) Granskning av det regionala utvecklingsuppdraget

Den första granskningen genomfördes av PwC 2019 på uppdrag av regionens revisorer och syftet var att granska:

"[...] om Regionstyrelsen samt Regionala utvecklingsnämnden, utifrån sina respektive uppdrag och ansvarsområden, har en ändamålsenlig styrning, uppföljning och kontroll avseende den regionala utvecklingen inom regionen på en övergripande nivå".

I rapporten gjordes följande samlade bedömning:

Utifrån granskningen är vår samlade bedömning att regionstyrelsen delvis har en ändamålsenlig styrning, uppföljning och kontroll avseende den regionala utvecklingen inom regionen på en övergripande nivå.

Utifrån granskningen är vår samlade bedömning att regionala utvecklingsnämnden delvis har en ändamålsenlig styrning, uppföljning och kontroll avseende den regionala utvecklingen inom regionen på en övergripande nivå.

Utifrån genomförd granskning rekommenderades Regionstyrelsen att:

- Upprätta en implementeringsplan som omfattar styrelsens mest väsentliga styrdokument. Implementeringsplanen kan med fördel användas för att tydliggöra på vilka nivåer de olika styrdokumenterna ska implementeras.
- Säkerställa att samverkansavtalet med värmlandskommunerna ses över enligt avtal.
- Föreslå för regionfullmäktige att förtydliga styrelsens reglemente avseende internationellt arbete på strategisk nivå samt det regionala utvecklingsansvaret.
- Säkerställa ett ändamålsenligt system för internkontroll med tillhörande ändamålsenligt reglemente.

Utifrån genomförd granskning rekommenderades Regionala utvecklingsnämnden att:

- Upprätta en implementeringsplan som omfattar nämndens mest väsentliga styrdokument. Implementeringsplanen kan med fördel användas för att tydliggöra på vilka nivåer de olika styrdokumenterna ska implementeras.
- Säkerställa tillräcklig internkontroll över nämndens verksamheter.
- Utvärdera samverkan med värmlandskommunerna för det regionala utvecklingsarbetet.

2.) Granskning av hantering av statliga medel för regionalt tillväxtarbete

Den andra granskningen inom området genomfördes av konsultbolaget EY år 2020 och behandlade hanteringen av statliga medel för regionalt tillväxtarbete. Syftet var att:

”... bedöma om regionstyrelsen samt regionala utvecklingsnämnden utifrån sina respektive uppdrag och ansvarsområden har en ändamålsenlig styrning, uppföljning och kontroll avseende hanteringen av statliga medel för regionalt tillväxtarbete (företagsstöd och medfinansiering till regionala utvecklingsprojekt).”

I rapporten gjordes följande samlade bedömning:

Sammantaget gör vi bedömningen att regionstyrelsen och regionala utvecklingsnämnden, utifrån sina respektive uppdrag och ansvarsområden, delvis har en ändamålsenlig styrning, uppföljning och kontroll avseende hanteringen av statliga medel

Utifrån genomförd granskning rekommenderades regionala utvecklingsnämnden att:

- Säkerställa systematisk uppföljning och utvärdering av 1:1-medlen, med syfte att kontrollera att projekten använder medlen på avsett vis. Överväg en årlig samlad resultatuppföljning i nämnden avseende avslutade projekt samt en utvärdering/analys av det samlade arbetet med 1:1-medel.
- Tillse att roller och ansvar i tjänstemannaorganisationen tydliggörs, för att säkerställa en enhetlig hantering av ärenden och minska sårbarheten i beredningsprocessen.
- Tillse att riktlinjer rörande handläggning och uppföljning för företagsstöd dokumenteras. Tillse även att riktlinjer för uppföljning rörande projektmedel samt hantering av jävssituationer dokumenteras.
- Säkerställa att kontrollmomenten avseende 1:1-medel avseende metod, tidpunkt och ansvar tydliggörs.
- Överväg en dokumenterad inriktning för regionens arbete som aktör avseende 1:1-medel

3.) Granskning av RUN:s uppdrag avseende närings- och arbetslivets utveckling (inkl. uppföljning av tidigare granskningar)

Den tredje granskningen inom området genomfördes av konsultbolaget PwC år 2022 och behandlade Regionala utvecklingsnämndens uppdrag avseende närings- och arbetslivets utveckling inkl. uppföljning. Syftet var att:

”... granska om Regionala utvecklingsnämnden har en ändamålsenlig styrning, uppföljning och kontroll avseende sitt uppdrag att ansvara, utifrån ett regionalt tillväxtperspektiv, för frågor som rör närings- och arbetslivets utveckling”.

I granskningen ingår en uppföljning av de iakttagelser och rekommendationer som framfördes i de granskningar som genomfördes år 2019 och 2020.

I rapporten redovisar konsulterna bland annat följande sammanfattande iakttagelser:

Utifrån genomförd granskning är vår samlade bedömning att Regionala utvecklingsnämnden inte helt säkerställt en ändamålsenlig styrning, uppföljning och kontroll avseende sitt uppdrag att ansvara, utifrån ett regionalt tillväxtperspektiv, för frågor som rör närings- och arbetslivets utveckling. Nedan ses bedömning för varje revisionsfråga. För fullständiga bedömningar se respektive revisionsfråga i rapporten.

Konsultens bedömning:

Nämnden har fastställt styrdokument avseende sitt uppdrag att ansvara för frågor som rör närings- och arbetslivets utveckling.

Nämnden har delvis tillsett att det finns en tydlig process för arbetet med de här aktuella frågorna.

Arbetet med närings- och arbetslivets utveckling sker delvis i enlighet med fastställda styrdokument och på ett i övrigt ändamålsenligt sätt.

Nämnden har på ett tillräckligt sätt säkerställt att arbetet med närings- och arbetslivets utveckling sker i enlighet med nämndens uppdrag och på ett ändamålsenligt sätt.

Nämnden har vidtagit åtgärder med anledning av de brister och de förbättringsförslag som framfördes i granskningarna 2019 och 2020.

Utifrån granskningens iakttagelser rekommenderas Regionala utvecklingsnämnden tillse att:

- slutföra påbörjat och planerat arbete för att fastställa de insats- och handlingsplaner som kan konkretisera Värmlandsstrategin.
- bibehålla den struktur som skapats i nämndplan och verksamhetsplan vad gäller koppling mellan insatser och styrdokument.
- fortsätta utveckla formerna för uppföljning och utvärdering av det regionala utvecklingsarbetet utifrån Värmlandsstrategin.
- vidmakthålla inriktningen att i ökad grad dokumentera arbetsprocesser och flöden i syfte att minska sårbarhet

---

Revisionen är ett demokratiskt kontrollinstrument som på uppdrag av fullmäktige ska granska styrelsens och nämndernas verksamhet samt presentera en revisionsberättelse. I Kommunallagen fastslås att revisorerna bland annat ska granska:

- Om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.
- Om räkenskaperna är rättvisande, samt
- Om nämndernas interna kontroll är tillräcklig.

Vidare genomför revisorerna fördjupade granskningar inom områden där det finns betydande risker som kan medföra allvarliga konsekvenser.

Region Värmlands revisorsgrupp består av sju revisorer som utses av Regionfullmäktige. Revisionen biträds av sakkunniga vid regionens egna revisionskontor samt av upphandlade revisionsbyråer.

Information om revisionen och revisionsrapporter hittar du här: [Revision - Region Värmland \(regionvarmland.se\)](https://regionvarmland.se)
